

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Considerationes De Peccatis, [et] quatuor hominis nouiſſimis; necnon
[et] quosdam orandi modos ... complectitur

Puente, Luis de la

Coloniae, 1611

Med. 17. De pœna sensus, & internarum animæ facultatum, ac de pœna
damni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54597](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54597)

MEDITATIO XVII.

DE POENA SENSuum, & potentiarum internarum; ac damni, qua in Inferno infligitur.

VELADMODVM peccator dno illa mala grauissima admittit, quod à Deo fonte aqua viua recedat; quod periturus voluptatib^{us} perfruat^{ur}: ita in Inferno duplici poenarum genere affligitur. altera qua dicitur DAMNI, & priori malo respondet; altera SENSVS, & malo secundo irrogatur: à qua, quod facilius percipiatur, initium faciemus.

PUNCTVM I.

CONSIDERA primùm, qua poena eterni damnatorum SENSVS afficiatur, cum iam animæ corpus cōiunctum est. Nam iuxta diuinæ iustitiæ leges: a Per qua quis peccat, per hac & torquetur. Cū ergo peccatum per sensus ingrediatur; meritò illi puniuntur: quod, per singulos discurrendo, deprehendetur.

a Sap. II. 17.

OCVLI enim torquebuntur, inimicorum suorum aspectu, & horrendarum cominus visionum. Dæmones enim truces illas formas indu-

induentes, illorum eas cōspectibus obijcient, in poenam delictorum, quę oculis admiserunt; quos, ne illas conspiciant, claudere non poterunt.

II.

AVDITVS audiet semper blasphemias in Deum, maledicta & iniuriosissima verba, strepitusq; alios asperrimos, in modū vllulatum, & Rugituum tremendorum; nec occludi auditus poterit, ne illos percipiat, in poenam peccatorum, quę hoc sensu admiserūt.

III.

ODORATVS percipiet foetidissima quęquę, ut sulphur, & super omnia horrendum illum, qui ex aliorum damnatorum corporibus, & suis ipsius procedet, foetorem. GVSTATVS in gutture, & in lingua, tum amarissima quęquę supra

IV.

b Hier. 9

15. & 23. 15.

c Luc. 16. 24

b *fellis*, & *absinthij* aquā, cum incredibili stomachi nausea, & anxietate percipiet: tum canina fame, & siti rabida cruciabitur, cupiens, ut ille c *diues* epulo, *aqua guttulam*; quę in poenam peccatorum gulę, illi denegabitur. TACTVS corpore toto patietur ingentia tormenta, à planta pedis vsque ad verticem capitis. Ibi itaque simul erunt oculorum, aurium, dentium, lateris, cordis, podagrę, & ceteri dolores, qui corpus in hac vita cruciant. Si igitur vel vnus sensus dolor adeo cruciat in hac vita, quid in Inferno facient omnium sensuum dolores simul aduenientes. O infelices sensuales voluptates, quorum finis tanta est, acerbitas.

His considerationibus animum resumam, deffendi peccata, quę quinque hisce sensibus admisi; dolens quod tantam eis dederim libertatem;

tatem;

tatem: & statuens, eos mortificare, & frænare, ne *dors*, & Infernus per illos *ingrediatur*. d *Hier. 9. 21*

PUNCTVM II.

SECVNDQ consideranda est poena IG-
NIS, qui adeo est horrendus, vt noster hic
materialis cum illo collatus, velut pictus
ignis esse videatur: Est enim diuinæ iustitiæ, &
omnipotentia instrumentum, ad castigandum,
& torquendum non corpora modò, sed ani-
mas ipsas etiam à corpore separatas, & spiritus
puros.

*De Igne In-
ferni.*

Cuius IGNIS sunt tres proprietates. *Pri-*
ma, quòd ita intimè damnato adhærescat, &
arcto vinculo adstringatur; vt, quocunque de
mum is eat, eo igne torqueatur; diciq; possit,
illum secum portare infernalem ignem: siqui-

I.
*S. Thom. 1.
p. q. 64. a. 4.
ad 3.*

dem pœnâ, quam ab eo accipit, vbicunque fue-
rit, torquetur. *SECUNDA* quod vnus cùm
sit, & idem; nō æquè tamen omnes vexat dam-
natos, sceleratiores plus; minus sceleratos et-
iam minus: imò eundem damnatum plus cru-
ciabit in vna parte corporis, quā in alia; quan-
do illa instrumentum fuit speciale illius pec-
cati. Quosdam torquebit magis in lingua, quia
murmuratores aut periuri fuerūt: alios in fau-
cibus, quòd gulosi & ebriosi: & hæc omnia
operatur omnipotētia, & iustitia Dei, quæ eo,
vt instrumento *vtitur*, ad reddendum cuiq;e
pro meritis.

II.

TERTIA, quòd ignis ille id non habet,
quod solatio esse solet, cùm tamen, quod merè

III.

Pars I.

N

poenam

poenam adfert, retineat. Nam, vt supra diximus, comburit, sed non lucet; exurit, sed non consumit; semper ardet, nec tamen minuitur: quia Deus illū conseruat. Et licet miseri damnati a *Stipula* instar (vt ait Propheta) statim ac sine resistentia ignem concipiant: nunquam tamen stipula illa consumitur: flamma verò quę prodit ex ea, tantum facit fumum, vt excecet quidem, sed non suffocet tamen; torqueat, sed non occidat. Quid igitur erit, damnatum aliquem cernere in puteum illum igneū submersum, & in immensis illis flammis clamentem, & eiulantem; nullam verò refrigerij aut solatij alicuius spem inuenientem. O quam atrox malum est peccatum! siquidem DEVS infinitè misericors, etsi creaturam suam, Christi filij sui redemptam sanguine, atrocibus ad eò tormentis cruciari cernat, nulla tamen eius compassione tangitur, nec ex igne illo eripit: potius ex cælesti suo throno spectaculum illud intuens, gaudet: quia ita eius exigit iustitia. Audi anima, quid iste Dominus dicat:

b Quis poterit habitare de vobis cum igne deuorante? quis habitabit ex vobis, cum ardoribus sempiternis? Si leuissimum hunc nostrum ignem, manibus contingere non audes: quomodo non tremis ad horrendum illum vitę futurę? Cogita hunc ignem attentius, vt eius timor, cupiditatum tuarum ignem consumat.

si ille amoris diuini (quę tua est tepiditas) ad id non suffecerit.

a *Malach.*

4.1.

b *Isai. 33. 14*

PUNCTVM III.

TERTIO, considerandum, qua poena IN-
TERNAE animæ FACULTATES af-
ficiantur, per singulas figillatim discur-
rendo.

PRIMUM, imaginandi facultas, horrendis
imaginibus torquetur, quas concipiet atro-
ciores, quàm melancholici, dum somniant; &
quàm Aegypti sint passi, de quibus ait scriptura,
a quod personae tristes illis apparentes, pauorem
illis præstabant: & transitu animalium. & serpen-
tium sibilatione commoti, tremebundi peribant.

EX quo efficitur, ut ipsæ appetendi facultates,
passionum suarum impetu torqueantur, quæ
simul illas vehementer inuadent; timores vi-
delicet, tristitiæ, agoniz, iræ, rædia, despera-
tiones, inuidiæ, rabies, adedò crudeli inter se
pugnâ, ut aliæ alias inuicem lacerent.

Intellectualis MEMORIA cruciabitur con-
tinua constantique præteritarum rerum, quas
possedit, recordatione; & earum, quas tunc pa-
tietur, & quæ adhuc in tota æternitate su-
peruenturæ sunt: nec rem ullam cogitare, aut
recordari poterit, quæ solatij aliquid illi ad-
ferat; nec ipsam memoriam à miserijs suis aliò
diuertere. Quod si voluptatum recordetur,
quibus in mundo indulgebat; id verò illi ma-
iorem dolorem adferet. Erit itaque memo-
ria, turbatissimi instar maris, plurimis cogita-
tionum fluctibus agitati, quæ felle erunt a-
mariores: alijs accedentibus, & recedentibus

I.

S. Thom. in
Addit. q. 94a Sap. 17. 4.
9.

II.

III.

ita frequentibus alijs; vt nec ad momentum patiatur aliquod illi leuamen accedere.

INTELLIGENTIA tota obtenebrata, nihil ratiocinando, aut intelligendo inuenire poterit, quod arrideat. erit enim erroribus, ac deceptionibus plena; malaque & poenas, quas patitur, exaggeras, & pertinacissimè iudicans, iniuriam sibi à Deo fieri: de eo, tanquam iniusto, grauissimè conqueretur.

V.

VOLUNTAS pertinax erit, & in peccatis suis indurata; præcipuè in Dei, & sanctorum eius, ac omnium hominum odio: nec poterit emolliri, aut de eo quod facit poenitere, aut mutari: cupiensq; propriam voluntatem facere, nunquam in re vlla eam implere poterit, quæ leuamen aliquod illi adferat. Iam enim *b ligatis pedibus, & manibus in ssus est in tenebras illas exteriores*, facultate omni priuatus, opus aliquod lucis, aut lætitiæ faciendi. Quæ obrem, dum propria voluntas non poterit exequi, quod cupit: ipsa sibi erit infernus, in poenam eius, quod sæpius in hac vita elegerit, quod erat contra diuinam.

*b Matth. 22.
13.*

DENIQUE imaginabor, damnati alicuius COR instar amarissimi esse maris, in quod decem horrendarum poenarum flumina ingrediuntur: quinque quidem per externos sensus, & quinque alia per internas animæ facultates, in poenam peccatorum, quæ contra decem Decalogi mandata admiserunt, aut contra eorum quodcunque: Siquidem S. Iacobus asseuerat;

c Iac. 2. 10.

c Quicumque legem seruauerit, offendat autem

in vno,

in vno factus est omnium reus. Quæ igitur maior infelicitas esse potest, quam eas facultates, quæ mihi à Deo sunt donatæ, vt eo frui possem, & anima mea eisdem ornaretur ac nobilitaretur: in seuerissimos conuertri carnifices, qui me crucient, & confundant. O Deus immense, adiuua me: vt quas nobilissimas mihi potentias dedisti, mortificare, & aptare ita possim: vt illarum potius ego in hac vita carnifex efficiar, quam illæ mihi sint carnifices in futura.

PUNCTVM IV.

QUARTO, pœna DAMNI est perpendenda: quæ, quòd infinito bono, qui Deus est, priuet, ipsa etiam censenda est infinita. Infelices enim illi, æternum à cælesti patria exulabunt; felicitate, & sine, in quem conditi fuerant, & clara Dei visione, amore beatifico, & a *torrente voluptatis*, qui ex his omnibus promanat, omnino priuati: quæ omnia ingentē illis adferent pœnā, & tristitiam: ijs præcipuè, qui eorum fidem in hac vita habuerunt. Nam, etsi illorū intelligentia sit obscurata ad alia intelligenda; non tamen ad hoc æstimandū, & ponderandū: ita id Iustitiæ diuinæ providente, ad maiorem ipsorum pœnam.

HVIUS pœnæ atrocitas duplici via expendi potest: VNA est, ex eo quod viri sancti, qui cælesti lumine illustrati, gloriæ illius magnitudinem, summumque bonum, quod in visione Dei consistit, agnoscunt, grauissimam iudicant sibi esse pœnam, ea visione carere, cuius

S. Tho. 1. 2.

q. 87. a. 4.

a Psal 35. 9.

I.

Medit. 6.
punct. 3.

vel sola cogitatione, vt supra insinuauimus, contremiscunt.

SECUNDA via est, ex eo quòd grauissimè, ipsi damnati ferant, se tanto bono carere; non quidem quà honestum quiddam est, quia ipsi neque Deum amant, nec sancti quippiam, sed quatenus ea re se carere vident, quæ summam, & æternam ipsis requiem attulisset; & à tot horrendis tormentis liberasset.

HÆC aliquo modo assequi licet, ex aliquot rerum huius vitæ similitudinibus. Si enim tanto mœrore afficiuntur homines, dum iure primogenio spoliantur, quod se habere existimabant; quo quæso mœrore eos afficiendos existimabimus, qui æterno illo cœlesti iure primogenio, quod, nisi peccatis suis amississent, habere poterant, priuari se viderint. Et, si bonorum, & voluptatum, quæ finem, & terminum habent, priuatio, ad eò cor hominum premit, & cruciat: quanto premet vrgebitque magis, boni illius infiniti priuatio, in quo creata omnia bona, delitiæq; omnes eminenter continentur? & si mors terribilium omnium est terribilissimum, eò quòd animam separaret à corpore, & ab hoc visibili mundo: quanto erit terribilior mors æterna, quæ hominem à Deo suo, à Regno suo, & mundo illo felicissimo inuisibili separat? & vt b oculus non vidit, nec auris audiuit, neque in cor hominis ascendit, quæ preparauit Deus in cœlo, qui diligunt illum; ita possibile non est, atrocitatem malorum illorum cogitatione assequi,

quæ

b 1. Cor. 2. 9.
Isai. 64. 4.

quæ in tanti boni perpetua priuatione continentur. O Deus infinite, inueniant me pœnæ omnes sensuum, modò sine culpa mea veniant: ne illâ me Damni huius afficias pœnâ, qua incundissima tui fruitione priuer ob culpam meam.

CVM hac pœna illa quoque coniungitur, quòd careant porrò damnati visione Christi Domini nostri; & sanctissimæ eius matris, nouem Chororum Angelicorum, omniumq; beatorum societate priuentur. Quod quidem infelicibus illis terribiliorem adhuc adferet pœnam, postquam in die Iudicij partem aliquam gloriæ huius beatissimæ societatis perceperint, se verò ab ea separari: cuius memoria simul, & inuidia rabiesque furiosa æternùm in illis durabit.

DENIQUE ex atrocissimis malis, quibus afficientur, intelligent excellentissima bona, quibus priuantur: eo vsque mente sua peruenientes, vt apud se statuant; Deum tam esse liberalem in afficiendo bonos, & amicos suos præmijs: quàm terribilem eum ipsi experiuntur in pœna infligenda: eundemque tot in amoenissimo illo cœlesti loco voluptates, pro suis amicis habere; atque in infelicissimo Inferni loco tormenta suis hostibus constituerit: ideoque ex hoc etiam capite crescent ipsorum mala, quòd culpa omnino sua tantis se bonis priuatos videant.

HIS considerationibus altas contendam

II.

III.

c Isai. 26.
10.

d Psal. 6. 6.

iacere in timore Dei, & peccatorum detesta-
tione radices; adiuncta tamen simul magna de
misericordia Dei confidentia, quod sit me ab
extrema illa miseria liberaturus. Id quod ab
ipso DEO Domino nostro humiliter petam:
Fateor, dicens, Deus meus, me infelicē illum
esse, *c qui in terra sanctorum innumera iniqua*
geſi; propter quā meritis sum, *non videre glo-*
riam tuam, nec ad eorum societatem, qui ea
fruentur, admitti: Sed poenitet culpā, qui-
bus tot commertus sum poenas. condona mi-
hi tu illas misericordiā tuā, ne opus tuum,
Deus pereat, & sine illo, in quem illud fecisti,
frustretur ne, quāso, augeam ego infernum,
nec æterni illius ignis sim fomentum, & esca:
nec in eum statum deveniam, in quo te, ut alij,
oderim, & maledicam. d *In Inferno enim qui*
confitebitur tibi? Non sit ita, Domine, non sit
ita: sed semper volo te amare, & benedicere:
& post hanc vitam, in alia me collocabis,
in qua & amem, & laudem tecum
sanctis tuis, per omnia se-
cula. Amen.

